

De meeste mensen hebben het niet op insecten. En al helemaal niet op spinnen. Alleen al bij de gedachte aan die beestjes ontstaan bij menigeen acute neigingen om overal te gaan krabben, op tafel te springen of buitengewoon moordlustig te worden. In ieder huis zitten zeker zo'n 800 tot 1000 spinnen. Op IJburg knutselen ze voor alle vindbare ramen hele webben in elkaar.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
TEKENINGEN: WINNY ROS

Help! Een spin!

Veel mensen associëren de herfst met spinnen. Ten onrechte. 'Per jaar zijn er twee spinnenseizoenen, het voorjaar en het najaar. Niet omdat de nestjes dan uitkomen maar omdat de spinnen dan volwassen worden en dus makkelijker te zien zijn', aldus Jan Zwarthoed van de Ongediertebestrijding Volendam, beter bekend als de Spinnenman. 'In de winter zoeken ze een warmer plekje op, want van vorst moeten ze niets hebben.' Met de zachte winter en de warme lente en zomer, was 2014 voor de diertjes een buitengewoon goed jaar om zich in rap tempo te vermeerderen. Zwarthoed: 'Vogels zijn er dol op, maar die hebben de buik op een gegeven moment toch echt vol.'

Overbevolkt

In Nederland komen ongeveer 640 soorten spinnen voor. Een aanzienlijk deel daarvan huist in huis en tuin. Zwarthoed: 'In oudbouw, zoals de Indische Buurt, valt het aantal spinnen wel mee, maar nieuwbouwwijken, zoals IJburg, worden vrijwel altijd overbevolkt. Op de westenwinden zijn ze meegedreven richting het opgespoten land, waar ook nog eens van alles in zat. Voor de geboorte van een nieuwe generatie spinnen vormen vocht en temperatuur een uitermate goede omgeving. Het vocht dat bij huizenbouw via bouwmaterialen in de woning wordt gebracht en het regenwater dat bij het vorderen van de bouw wordt ingesloten, bijvoorbeeld bij de kruipruimte onder de vloer, is hier ook ideaal voor. Terwijl de huizen worden afgebouwd,

krijgt de spin alle gelegenheid om zich enkele jaren, totaal ongehinderd door menselijke vijanden, voort te planten. Bijkomend probleem is dat in nieuwbouwwijken doorgaans geen bomen te vinden zijn en dat er dus ook veel minder vogels zijn. Inmiddels hebben merel, houtduif, kraai, huismus en pimpelmees IJburg wel weten te vinden, maar zoals ik al zei: die hebben de buik op een gegeven moment toch echt vol.'

'Vogels zijn er dol op, maar die hebben de buik op een gegeven moment toch echt vol'

Milieuvriendelijk verjagen

De Spinnenman gelooft er niet zo in dat het ophangen van nestkastjes en vogelvoederbakjes de remedie is tegen de spinnenoverlast op en rond de deur- en raamkozijnen. 'Vogels pikken daar hun voedsel niet op. Dat doen ze in bomen, struiken, op de grond en in de lucht. Natuurlijk is het goed de omgeving vogelvriendelijk te maken, zeker alles aan doen. Maar bij overlast, zoals op IJburg, moet je spinnen ook naar andere plaatsen dirigeren. Verdelen is verboden. Maar spinnen trekken wel weg als ze merken dat hun web niet kan hechten. Dat bereik je door op de kozijnen een speciale vloeistof aan te brengen.'

Zwarthoed verwijst de gedachte dat het verjagen van spinnen gelijk staat aan het bestrijden van spinnen en dus is verboden, naar het rijk der fabelen. 'Zelf werk ik met Insect Guard, dat is milieuvriendelijk, heeft een keurmerk van de NVPB (Nederlandse Vereniging Plaagdiermanagement Bedrijven) en is goedgekeurd door het Ministerie van VROM (Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening & Milieubeheer).' De behandeling met het voor mens en dier ongevaarlijke middel werkt drie tot zes maanden en moet daarna herhaald.

Nuttige dieren

Van de ruim 640 spinnensoorten zijn het vooral de wolfspin en de kruisspin die op IJburg met hun webben, poepsporen, hun prooien en hun eigen verschijning voor overlast zorgen. De wolfspin dankt haar naam aan het gegeven dat ze net als de wolf graag in het gezelschap van haar soortgenoten vertoeft en zeer goed moedert. De benaming van de kruisspin hangt direct samen met het vrijwel altijd zichtbare witte kruis op het achterlijf. Het idee dat een spin een insect is, is onjuist. Een van de meest kenmerkende verschillen zit in het aantal poten: insecten hebben er zes, spinachtigen acht.

Ondanks dat veel mensen niets van spinnen moeten hebben, zijn het nuttige dieren. Spinnen zijn namelijk verantwoordelijk voor het wegvangen van insecten en spelen een onmisbare rol in het in stand houden van het biologisch evenwicht van akkers. ◀